

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Черкаської
медичної академії

Інна ГУБЕНКО

25 листопада 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ ЧЕРКАСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Положення розглянуто

та схвалено Вченою радою

Черкаської медичної академії

Протокол № 5 від 25 листопада 2025 р.

Голова Вченої ради Інна ГУБЕНКО

Введено в дію наказом ЧМА

від 26.11.2025 № 106

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Результативність діяльності закладу вищої освіти значною мірою залежить від ефективності професійної діяльності безпосередніх організаторів та учасників освітнього процесу. В сучасних соціально-економічних умовах зроблено акцент на активному залученні студентства до організації процесів покращення якості вищої освіти.

Дане Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, яке базується на Конституції України, законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про передвищу освіту» та нормативно-правових актах, прийнятих відповідно до цих документів.

Черкаська медична академія (надалі - Академія) керується переконанням, що постійне забезпечення і підвищення якості своєї діяльності є покликанням і завданням закладу вищої освіти, за що він несе відповідальність перед студентами, працедавцями і суспільством.

Академія має твердий намір вдосконалювати та розбудовувати внутрішню систему забезпечення та моніторингу якості діяльності у світлі стандартів і рекомендацій, викладених Європейською асоціацією із забезпечення якості вищої освіти у програмному документі «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», та з врахуванням локальної специфіки.

Академія вважає студентів повноправними, компетентними та конструктивними партнерами в управлінні та забезпеченні якості вищої освіти, які можуть і повинні брати участь та впливати на організацію, зміст навчання та результати освітньої діяльності. У процесі навчання студент постає, по-перше, як споживач освітніх послуг та послуг сервісних служб Академії; по-друге, як активний член академічної спільноти, який разом з викладачами бере участь у навчально-виховній роботі; по-третє, як уособлення результату діяльності закладу вищої освіти (ЗВО).

Заклад освіти створює відповідні умови для участі студентів у внутрішньому забезпеченні якості, зокрема процесах затвердження, перегляду та моніторингу освітніх програм, вдосконаленні критеріїв, правил і процедур оцінювання студентів, відбору викладачів та оцінки їхньої діяльності, наявних освітніх та інформаційних ресурсів тощо.

Академія має на меті оформити діючі в закладі освіти практики участі студентів у забезпеченні якості їхньої освіти та запровадити нові практики з досвіду європейських закладів освіти, активізувати їх роль у процесах покращення якості освіти. Скординувати взаємодію органів студентського самоврядування, адміністрації, відповідальних осіб та підрозділів Академії для організації процесів покращення якості освіти.

Це Положення є обов'язковим до використання на усіх освітніх рівнях.

II. ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ ТА ВНУТРІШНІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

В Академії діють такі законодавчі та нормативні документи, які разом з цим Положенням регламентують можливості участі студентів у процесах забезпечення якості:

- Закон України «Про освіту».
- Закон України «Про вищу освіту».
- Закон України «Про передвищу освіту»
- Статут Черкаської медичної академії.
- Колективний договір.
- Положення про організацію освітнього процесу в Черкаській медичній академії.

III. МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ СТУДЕНТІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Студенти можуть і повинні впливати на:

1) якість викладання та оцінювання через врахування думки студентів стосовно роботи викладачів (студенти проходять опитування після кожної сесії стосовно якості викладання, результати опитування студентів адміністрація академії враховує при плануванні наступного семестру/навчального року);

2) якість роботи структур академії, які забезпечують соціально-побутові умови для студентства (студенти проходять опитування стосовно роботи структур та відділів, які забезпечують соціально-побутові умови; думку студентів враховують в управлінських рішеннях);

3) якість навчальних програм через пропозиції студентів, винесені на Вчену раду академії, щодо змісту навчальних програм та можливості вибору навчальних дисциплін (збільшення частки варіативної частини у навчальному плані);

4) якість процесу набуття практичних умінь та навичок через пропозиції студентів, винесених на Вчену раду академії, щодо змісту навчальних програм і можливостей вибору місць проходження практики та стажування, які забезпечуються закладом освіти;

5) прозорість процесів через контроль студентством прозорих правил в академії (при вступі, під час екзаменаційних сесій, при оцінюванні студентів, під час захисту науково-дослідних, магістерських робіт);

6) забезпечення справедливості при розподілі стипендійних коштів, місць у гуртожитку, відрахуванні студентів тощо (через представництво студентів у різних структурах академії);

7) формування академічного етосу, несумісного з явищами корупції, академічної нечесності, списування, плагіату тощо (через органи самоврядування).

Етос академічних свобод веде до пробудження усвідомлення гідності та

внутрішньої суверенності студента і як науковця, і як людини. А це пробудження стає найкращим гарантом дотримання академічної доброчесності і захистом перед зловживанням академічними свободами.

Студенти можуть впливати на забезпечення та покращення якості освітнього процесу через:

- **участь студентів у моніторингових процесах** (опитування студентів з метою отримання зворотного зв'язку);
- **представництво студентів в управлінських структурах на загальноакадемічному рівні** (участь у роботі органів студентського самоврядування (студентська рада), загальноакадемічних адміністративних структурах (Вчена рада академії, загальні збори трудового колективу, приймальна комісія, стипендіальна комісія), **на рівні деканату/відділення** (участь у роботі адміністративних структур та комісій);
- **участь студентів у роботі студентських організацій і товариств;**
- **індивідуальну активність** (усні чи письмові пропозиції, подані студентами, відповідальними за окремі ділянки забезпечення якості, посадовим особам).

IV. ПРОЦЕДУРИ ОТРИМАННЯ ЗВОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Важливе значення для управління якістю освіти в Академії мають різні форми зворотного зв'язку. У закладі освіти проводять такі опитування студентів:

Оцінка студентами рівня викладання

Наприкінці кожного семестру проводять опитування студентів щодо рівня викладання прослуханих предметів. Мета анкети - отримати зворотний зв'язок, краще зорієнтуватися у потребах, можливостях студентів та врахувати їх пропозиції для підвищення якості викладів та управління освітнім процесом в цілому.

Оцінка студентами рівня сервісів

Наприкінці кожного навчального року проводять опитування студентів щодо їх задоволеності роботою сервісних відділів (деканату/відділення, навчального відділу, відділу кадрів, бібліотеки, психолога академії, соціального педагога, їдальні, гуртожитку тощо).

Оцінка студентами вступної кампанії та системи адаптації до студентського життя

Протягом вересня проводять опитування студентів першого року навчання з метою отримання зворотного зв'язку з питань діяльності приймальної комісії: оцінюють чіткість і зрозумілість правил прийому; своєчасність і прозорість оголошення результатів прийому; організацію прийому документів, підписання договорів; організацію поселення в гуртожиток; систему заходів ознайомлення з діяльністю сервісних відділів; аналізують мотиваційні чинники вибору закладу освіти та спеціальності з метою покращення стратегії вступної кампанії.

V. ІНШІ ФОРМИ ВПЛИВУ СТУДЕНТІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Крім заповнення відповідних форм зворотного зв'язку, студенти можуть звернутися зі своїми зауваженнями чи пропозиціями безпосередньо до конкретної особи, відповідальної за конкретний процес. Якщо зауваження чи пропозиції стосуються освітнього процесу і пов'язані з конкретним викладачем, студенти можуть обговорити питання безпосередньо з ним. Якщо питання таким чином не вирішиться, студенти можуть звернутися з відповідною заявою до декана/завідувача відділення, проректора за напрямом, ректора, навчального відділу із залученням представників студентського самоврядування.

У разі виникнення проблемних моментів у процесах забезпечення якості освіти, студентська рада може ініціювати проведення власних опитувань з метою покращення цих процесів та інформувати адміністрацію академії про результати опитувань.

Адміністрація академії всіляко заохочує структурні підрозділи самостійно вивчати питання задоволеності студентів та інших учасників освітнього процесу рівнем послуг, що надаються, та враховувати результати для покращення роботи.

VI. ПРЕДСТАВНИЦТВО В УПРАВЛІНСЬКИХ СТРУКТУРАХ АКАДЕМІЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Залучення студентів до процесів покращення якості освіти буде ефективним, якщо забезпечити постійне й активне їх представництво на всіх рівнях діяльності закладу освіти. Студентське представництво необхідно задіювати в роботі управлінських структур, комісій, які займаються плануванням, прийняттям рішень, їх імплементацією та оцінюванням результатів діяльності щодо відповідності стандартам якості вищої освіти.

VII. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ

Положення про участь студентів Черкаської медичної академії у забезпеченні якості вищої освіти затверджується Вченою радою.

Внесення змін до Положення здійснюється на підставі рішення Вченої ради академії.

Внесення суттєвих змін до даного Положення здійснюється лише за згодою органів студентського самоврядування Академії.

У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання даного Положення, відповідні пункти.